

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-251/20

**Gtflix Tv
împotriva
DR**

[cerere de decizie preliminară formulată de Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța)]

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 21 decembrie 2021

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 –
Articolul 7 punctul 2 – Competență specială în materie delictuală și cvasidelictuală –
Publicare pe internet a unor afirmații pretins denigratoare față de o persoană –
Locul materializării prejudiciului – Instanțe din fiecare stat membru pe teritoriul căruia un
conținut publicat online este sau a fost accesibil”

1. *Cooperare judiciară în materie civilă – Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Regulamentul nr. 1215/2012 – Competențe speciale – Competența în materie delictuală sau cvasidelictuală – Locul producerii faptei prejudiciabile – Calomnie transfrontalieră prin intermediul presei – Instanțe din fiecare stat membru care trebuie să corespundă, potrivit pretențiilor sale, unui loc în care s-a adus atingere reputației victimei – Competență limitată la prejudiciile cauzate în statul membru al instanței sesizate*
[Regulamentul nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, considerentul (16) și art. 7 pct. 2]

(a se vedea punctul 29)

2. *Cooperare judiciară în materie civilă – Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Regulamentul nr. 1215/2012 – Competențe speciale – Competența în materie delictuală sau cvasidelictuală – Încălcarea a drepturilor legate de personalitate prin difuzarea unor afirmații denigratoare pe internet – Locul materializării prejudiciului – Persoană vizată care solicită simultan eliminarea acestor afirmații și rectificarea datelor publicate, pe de o parte, și repararea prejudiciului care a rezultat din această publicare online, pe de altă parte – Cerere de despăgubire introdusă în fața instanțelor fiecărui stat membru în care au fost difuzate respectivele afirmații și având ca obiect repararea prejudiciului cauzat în statul membru al instanței sesizate – Competența de a judeca această cerere de despăgubire parțială – Necompetența de a judeca cererea de rectificare și eliminare – Lipsă de incidență pentru judecarea respectivei cereri de despăgubire parțială*
(Regulamentul nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 7 pct. 2)

(a se vedea punctele 30-33, 35-37 și 41-43 și dispozitivul)

Rezumat

În cazul difuzării unor afirmații pretins denigratoare pe internet, repararea prejudiciului care rezultă din acestea pe teritoriul unui stat membru poate fi solicitată instanțelor din statul membru respectiv

Această competență este supusă doar condiției ca respectivul conținut prejudiciabil să fie sau să fi fost accesibil pe teritoriul acestuia

Gtflix Tv (denumită în continuare „reclamanta”) este o societate cu sediul în Republica Cehă care produce și difuzează conținuturi audiovizuale pentru adulți. DR, domiciliat în Ungaria, este un alt profesionist din acest domeniu.

Reclamanta, care îi reproșează lui DR că a difuzat afirmații denigratoare împotriva sa pe mai multe site-uri internet, l-a chemat în judecată în fața instanțelor franceze, solicitând, pe de o parte, eliminarea acestor afirmații și rectificarea informațiilor publicate și, pe de altă parte, repararea prejudiciului suferit ca urmare a afirmațiilor respective. Atât în primă instanță, cât și în apel, aceste instanțe s-au declarat incompetente să soluționeze aceste cereri.

În fața Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța), reclamanta a solicitat anularea hotărârii pronunțate de Curtea de Apel, care ar fi încălcat norma de competență specială prevăzută la articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012¹ în favoarea instanțelor „de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă”, statuând că nu este suficient, pentru a fundamenta competența instanței sesizate, ca afirmațiile considerate denigratoare care au fost publicate pe internet să fie accesibile în raza teritorială a acestei instanțe, ci că trebuie de asemenea ca ele să fie susceptibile să cauzeze un prejudiciu în interiorul acesteia.

Instanța de trimitere, considerând, printre altele, că centrul intereselor reclamantei este stabilit în Republica Cehă și constatând că DR are domiciliul în Ungaria, a statuat că instanțele franceze nu sunt competente să soluționeze cererea având ca obiect eliminarea afirmațiilor pretins denigratoare și rectificarea informațiilor publicate. Aceasta a decis totuși să solicite Curții să stabilească dacă instanțele franceze sunt competente să soluționeze cererea de despăgubire în ceea ce privește prejudiciul care ar fi fost cauzat reclamantei pe teritoriul de care aparțin aceste instanțe, chiar dacă ele nu sunt competente să se pronunțe cu privire la cererea de rectificare și eliminare.

În hotărârea sa, Curtea, reunită în Marea Cameră, aduce precizări referitoare la determinarea instanțelor competente să se pronunțe cu privire la acțiunea în repararea prejudiciului pe baza materializării prejudiciului pe internet.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1). Mai precis, în temeiul articolului 7 punctul 2 din acest regulament: „O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru [...] în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă [...]”.

Aprecierea Curții

Curtea statuează că o persoană care, apreciind că s-a adus atingere drepturilor sale prin difuzarea unor afirmații denigratoare pe internet în ceea ce o privește, acționează simultan, pe de o parte, pentru rectificarea informațiilor și eliminarea conținuturilor publicate online care o privesc și, pe de altă parte, pentru repararea prejudiciului care ar fi rezultat din această publicare online, poate solicita instanțelor din fiecare stat membru pe al cărui teritoriu aceste afirmații sunt sau au fost accesibile repararea prejudiciului care i-ar fi fost cauzat în statul membru al instanței sesizate, deși aceste instanțe nu sunt competente să soluționeze cererea de rectificare și eliminare.

Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea amintește că, potrivit jurisprudenței sale, norma de competență specială prevăzută la articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012 în favoarea instanțelor „de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă” vizează în același timp locul evenimentului cauzator al prejudiciului și locul materializării prejudiciului, întrucât fiecare dintre aceste două locuri este susceptibil, în funcție de împrejurări, să furnizeze indicii deosebit de utile în ceea ce privește probele și organizarea procesului.

În ceea ce privește afirmațiile referitoare la atingerea adusă drepturilor referitoare la personalitate prin intermediul unor conținuturi publicate pe un site internet, Curtea amintește de asemenea că persoana care se consideră prejudiciată poate să sesizeze cu o acțiune în răspundere, pentru repararea întregului prejudiciu cauzat, fie instanțele de la locul de stabilire a emitentului acestor conținuturi pe baza locului unde s-a produs evenimentul cauzator al prejudiciului, fie instanțele statului membru în care se află centrul intereselor sale pe baza materializării prejudiciului. De asemenea, în locul unei acțiuni în răspundere pentru repararea întregului prejudiciu cauzat, această persoană poate să formuleze acțiune la instanțele din fiecare stat membru pe teritoriul cărui un conținut publicat este sau a fost accesibil. Acestea sunt însă competente să se pronunțe numai asupra prejudiciului cauzat pe teritoriul statului membru al instanței sesizate.

În consecință, în conformitate cu articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, astfel cum a fost interpretat de jurisprudența anterioară, o persoană care se consideră lezată de publicarea de informații pe un site internet va putea sesiza, în vederea rectificării acestor informații și a eliminării conținuturilor publicate, instanțele competente să judece integralitatea unei cereri de reparare a prejudiciului, și anume fie instanța de la locul de stabilire a emitentului acestor conținuturi pe baza locului unde s-a produs evenimentul cauzator al prejudiciului, fie cea în a cărei rază teritorială se află centrul intereselor acestei persoane pe baza materializării prejudiciului.

În această privință, Curtea precizează că o cerere de rectificare a informațiilor și eliminare a conținuturilor publicate online nu va putea fi formulată în fața unei alte instanțe decât cea competentă să judece integralitatea unei cereri de reparare a prejudiciului, pentru motivul că o astfel de cerere de rectificare și eliminare este una și indivizibilă.

În schimb, o cerere referitoare la repararea prejudiciului poate avea ca obiect fie o despăgubire integrală, fie o despăgubire parțială. Așadar, nu s-ar justifica, în schimb, excluderea, pentru același motiv, a posibilității reclamantului de a formula cererea de despăgubire parțială în fața oricărei alte instanțe în a cărei rază teritorială apreciază că a suferit un prejudiciu.

Pe de altă parte, nici buna administrare a justiției nu impune excluderea unei astfel de posibilități, întrucât o instanță competentă să se pronunțe numai cu privire la prejudiciul suferit în statul membru de care aparține este pe deplin aptă să aprecieze, în cadrul unei proceduri desfășurate în acest stat membru și având în vedere probele obținute în acesta, producerea și întinderea prejudiciului invocat.

În sfârșit, atribuirea în favoarea instanțelor în cauză a competenței de a se pronunța numai cu privire la prejudiciul cauzat pe teritoriul statului membru de care aparțin este supusă doar condiției ca respectivul conținut prejudiciabil să fie accesibil sau să fi fost accesibil pe teritoriul acestuia, întrucât articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012 nu impune o altă condiție în această privință. Adăugarea unor condiții suplimentare ar putea conduce în practică la excluderea posibilității persoanei vizate de a introduce o cerere de despăgubire parțială în fața instanțelor în a căror rază teritorială această persoană apreciază că a suferit un prejudiciu.